

RECENZIOK

Szakedokumentum: Alapvetések az egészség és jóllét javításához. Fehér könyv a magyar népegészségügy 21. századi megújításáról

Report: Basic principles for improving health and well-being. White Paper on the renewal of Hungarian public health in the 21st century

Ismertető: [Vitrai József](#)

Doi: [10.58701/mej.15073](https://doi.org/10.58701/mej.15073)

Ismertetett szakedokumentum: Multidiszciplináris Munkacsoport. (2023) Alapvetések az egészség és jóllét javításához. Fehér könyv a magyar népegészségügy 21. századi megújításáról. Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület, Budapest. <https://nepegeszsegugy3.hu/multimcs>

Kulcsszavak: népegészségügy; koncepció
Keywords: public health; concept

BEVEZETÉS

Az egészségügyi rendszerünkben nagy változások történtek az utóbbi években, és még többre számíthatunk a közeljövőben. Ennek a népegészségügy területén is lesznek következményei, ezért egy új szakmai koncepció kidolgozását kezdeményezte a Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület, más néven a Népegészségügy 3.0 Egyesület. Az Egyesület tagjai úgy gondolják, hogy az egészségügy, a népegészségügy különféle más területek szakértőivel együttműködve tud a magyar népesség egészségében végre komoly javulást elérni. A koncepció kidolgozásában népegészségügyi szakértőkön kívül orvos, pszichológus, szociológus, jogász, közigazdász és biostatistikus is részt vett.

Egy hosszú, számos szakembert bevonó egyeztetési folyamat során elkészült a tervezet, amelynek első verzióját 2023

őszén tették elérhetővé az érintetteknek. A beérkező vélemények és javaslatok alapján a végleges szakmai elképzelés az év végén jelent meg az Egyesület honlapján "[ALAPVETÉSEK AZ EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT JAVÍTÁSÁHOZ. Fehér könyv a magyar népegészségügy 21. századi megújításáról](#)" címmel.

MIBEN ÚJ ÉS INNOVATÍV AZ ELKÉPZELÉS?

1. A korszerű szakirodalom áttekintése alapján a koncepció két fő elven nyugszik: a rendszerszemléleten és a részvételen. Ezek kiemelése az egészség sokoldalú és mély társadalmi kapcsolatából ered.
2. A koncepció szerint a népegészségügyi tevékenységek célcsoportja kizárólag a közösség, az egyénekre irányuló egészségmegőrzést, -fejlesztést és betegségmegelőzést az egész-

- ségügyi ellátás hatáskörébe utalja. A jövőben a népegészségügy nem foglalkozik a TAJ-hoz kapcsolódó szűrésekkel, oltásokkal és egyéni tanácsadásokkal. Az egészségvédelmi szabályozást és ellenőrzést is különválasztja a népegészségügytől, és ezeket az egészségügyi hatóságok felelősségének tekinti.
3. A koncepció a jövőkép és a közelmúlt elemzése alapján azonosítja a változtatások fő területeit és a fő változtatási irányokat, amelyek az egészségre hatást kifejtő tényezők hatásrendszerén alapulnak.
  4. A változtatások végrehajtói az úgy nevezett egészségkoalíciók, amelyek az érintettek képviselőiből állnak. Ezeket a népegészségügyi szervezetek szaktudásukkal támogatják. Az egészség javítására irányuló tevékenységek finanszírozása főként a közösségek saját forrásaiból származik, és az államnak csak a népegészségügyi szervezetek támogatására kell biztosítania a szükséges anyagi forrásokat.
  5. A javasolt fő beavatkozási irányok: A) Korszerű szakmai képzések kidolgozása és megvalósítása; B) Országos népegészségügyi intézményrendszer

- fejlesztése, országos kiterjesztése; C) Kommunikációs kampányok megvalósítása; D) Országos, köztes és helyi szintű egészségkoalíciók kezdeményezése, szakmai támogatása; E) Beavatkozásokhoz illeszkedő szabályozási környezet kialakítása.
6. A népesség egészségének javításához szükséges együttműködés más szektorokkal – a népegészségügy szakmai támogatásával – az egészségkoalíciókban valósul meg. Ez azt jelenti, hogy a népegészségügy főként a korszerű képzési anyagok átadására koncentrálna a más szektorokkal való együttműködés során.

AJÁNLÁS

A közel 90 szakirodalmi hivatkozással ellátott koncepció hasznos olvasmány azoknak, akik tenni akarnak azért, hogy a magyar népesség egészségesebben, boldogabban élhessen.

A szerzők abban bíznak, hogy a közzétett koncepció komoly és több szakterületet is mozgósító vitát, egyeztetést indít, aminek eredményeképpen a magyar népesség egészsége és jóléte folyamatosan javulni fog majd.

HIVATKOZÁSOK

Multidiszciplináris Munkacsoport. (2023) Alapvetések az egészség és jólét javításához. Fehér könyv a magyar népegészségügy 21. századi megújításáról. Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület, Budapest.
<https://nepegeszsegugy3.hu/multimcs>

INFORMÁCIÓK A SZERZŐRŐL

Vitrai József
Széchenyi István Egyetem Egészség- és Sporttudományi Kar Preventív Egészségtudományi Tanszék, Győr
vitrai.jozsef@gmail.com

CIKKINFORMÁCIÓK

Beküldve: 2024. 02. 02.
Elfogadva: 2024. 02. 05.
Megjelentetve: 2024. 03. 11.

Copyright © 2024 Vitrai József. Kiadó: Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület. Ez egy nyílt hozzáférésű cikk a CC-BY-SA-4.0 licenstszerződés alapján.